

Inge Van Bruystegem, Misha Downey in *Het Hertenhuis*, 2008 © Maarten Vanden Abeele

Een van de sleutels tot de onderlinge samenhang van de trilogie wordt gegeven door de ondertitels die de verschillende delen hebben gekregen. *De kamer van Isabella* heet een reflectie op ‘het verleden’ te zijn, *De Lobstershop* gaat over ‘de toekomst’, en *Het Hertenhuis* situeert zich in ‘het heden’. Of moeten we schrijven: situeert het heden? Want wat is het heden van *Sad Face / Happy Face*? En waar ligt het? In het Hertenhuis? Of bij de toeschouwer?

Volgens de Franse filosoof François Hartog is het heden vandaag niet langer het heden van vroeger. Een citaat van Paul Valéry vat volgens hem de temporele crisis samen waarin we ons aan het begin van het nieuwe millennium bevinden: ‘Aan de ene kant is er een verleden dat noch voorbij noch vergeten is, maar een verleden waaruit we niets kunnen halen om ons heden te oriënteren en onze toekomst te verbeelden. Aan de andere kant, een vormeloze toekomst.’³

Achteromkijkend verschijnt de twintigste eeuw als een aaneenschakeling van oorlogen en conflicten die het geloof in de moderne humanistische waarden onderuit haalden en elk ideologisch project verdacht maakten. De eeuw is inert geworden: we moeten de herinnering aan de horror van de twintigste eeuw behouden maar kunnen er geen lering meer uit trekken. Het is tegen deze achtergrond van opeenvolgende historische trauma’s dat de verhaallijn van *De kamer van Isabella* zich aftekent.

Achter ons een opeenstapeling van catastrofes. Voor ons enkel ‘disasters waiting to happen’. In onze richtingloze tijd heeft de toekomst dan ook zijn aantrekkingskracht verloren. *De Lobstershop* schetst deze onvoorspelbare en dreigende toekomst op een bijna opzichtige manier als een postapocalyptische wereld waarin alle denkbare rampen de samenleving hebben verwoest. Het hoofdpersonage Axel,

een professor genetica, staat symbool voor het geloof in de maakbaarheid van mens en geschiedenis. Hij ziet wetenschap als een instrument om de werkelijkheid van het onbeheersbare en onvoorspelbare te zuiveren. De ontijdelijke dood van zijn zoon past dan ook niet in zijn wereldbeeld. Het is hoogstens een ongemak. Zoiets als jeuk of ros haar – de genetica werkt het de wereld uit. Salman, de eerste menselijke kloon die hij brouwt uit het DNA van zijn gestorven zoon (en dat van Jimmy Hendrix), blijkt echter een losgeslagen kogel, de leider van een bende nihilistische jongeren die een spoor van vernieling trekt door de stad. Zijn anarchisme is onvermijdelijk, omdat hij in een wereld wordt geworpen zonder fundamenten of idealen om na te streven of tegen te rebelleren. Hij is een kind van een tijd na het einde van de geschiedenis. De zoektocht naar maximale controle over de werkelijkheid slaat om in maximale wanorde.